

Els museus locals, un congrés i una llei

Durant tres dies del mes de novembre de 1989 ha tingut lloc el primer Congrés català de Museus Locals i Comarcals. La iniciativa i l'organització han estat obra del Museu Etnològic del Montseny i del Museu Comarcal de la Garrotxa, que han comptat amb el suport de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, els Ajuntaments d'Olot i d'Arbúcies i l'Obra Social de la Caixa de Barcelona, i amb el suport de l'ICOM, l'organització internacional dels museus.

Les sessions van tenir lloc els dies 27 i 28 a Arbúcies i el mateix dia 28 i 29 a Olot. Les ponències i comunicacions van ésser lliurades als participants en el moment de la inscripció a l'arribada a Arbúcies, cosa ben recomanable per a la bona marxa de congressos i reunions, però gens habitual encara en la majoria d'aquests.

Totes les col·laboracions i ponències aplegades en el número 2 d'*Aixa*, revista anual de la Gubella, el Museu Etnològic del Montseny, en un total de 29 treballs i 187 pàgines. Gabriel Alcalde, del Museu d'Olot, i Josep Manuel Rueda, del d'Arbúcies, organitzadors de la trobada, han tingut també cura de l'edició d'aquest volum d'actes.

Aquesta convocatòria, amb el nom que se li ha donat, tenia lloc per primera vegada. Els seus antecedents o precedents caldria trobar-los en les assemblees de museus de Catalunya que van tenir lloc abans de la reinstauració de la Generalitat de Catalunya, que s'estructuraren en seccions de treball, una de les quals era la de museus locals i comarcals, i en l'Associació de Treballadors dels museus de Catalunya, avui dia ja pràcticament inexistent.

La convocatòria d'enguany, encara que oberta a tothom, centrava els seus

El Congrés dels Museus Locals i Comarcals va començar a Arbúcies. La seva celebració no ha estat gens supèrflua.

PUNT-DIARI

objectius en l'anàlisi de la situació dels museus locals i comarcals. Amb aquesta limitació és de destacar que s'hi inscrivissin més d'un centenar de participants.

I és que la necessitat de mantenir contactes i coordinar-se es fa sentir. És en aquest sentit que aquest mateix any 1989 s'ha creat l'Associació de Museòlegs de les Comarques Gironines.

Els museus locals i comarcals de Catalunya són nombrosos, diversos i desiguals, com demostren diversos dels estudis i comunicacions presentats al congrés, que s'ocupen d'ecomuseus, d'ecojardins, de museus arqueològics, històrics, paleontològics o monogràfics. Igual de diversos són els seus interessos, que els fan ocupar-se, com es pot veure també en les comunicacions presentades, de les relacions amb les escoles, els arxius, els parcs, els tallers d'història i de la natura o les exposicions itinerants, i de tot tipus de qüestions relacionades amb el públic. Generalment han de suportar greus deficiències estructurals i de personal i fer front a tot tipus de problemes, però han demostrat sempre, i aquesta n'és una vegada més, una gran vitalitat, unes ganes enormes d'ésser presents i d'ésser tingut en compte en qualsevol planificació i en qualsevol cosa que afecti els museus de Catalunya.

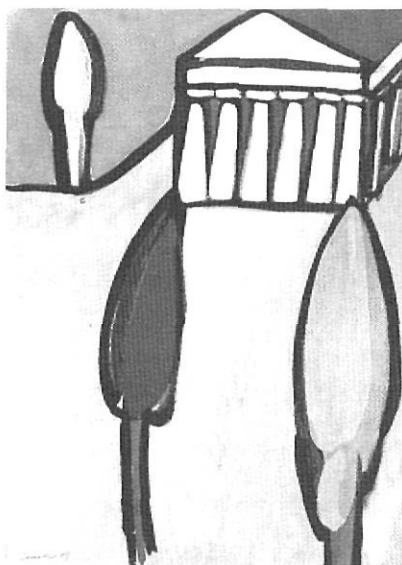
Aquests museus depenen d'institucions, generalment ajuntaments, o d'entitats diferents. Per tant, es comprèn que les possibilitats de coordinació depenguin d'una institució superior, concretament de la Generalitat de Catalunya i del seu Servei de Museus.

Aconseguir aquesta coordinació i proporcionar-los ajuda econòmica i tècnica va ésser el propòsit dels responsables de la Conselleria de Cultura durant les primeres legislatures, i d'aquí que s'establissin convenis entre la Generalitat i nombrosos museus, pas previ perquè aquests poguessin integrar-se a la Xarxa de Museus Locals i Comarcals.

Per raons que se'ns escapen, ja fa molts anys que no es reuneixen els membres de la Xarxa, que ha deixat pràcticament d'operar.

En aquest marc una mica desolat era especialment oportú aquest Congrés de Museus Locals i Comarcals, com ho ha demostrat el ressò obtingut i l'interès de les aportacions que hi han fet els autors de comunicacions, algunes de les quals incideixen directament en el problema de la política de suport a aquests museus i en el del marc legislatiu general dels museus.

Durant tots els dies de durada del congrés rondà per les sales el fantasma del nou projecte de la Llei de Museus,

Congrés català de Museus locals i comarcals

Arbúcies - Olot, dies 27, 28 i 29 de novembre de 1989. Organitza: "La Gubela", Museu etnològic del Montseny i el Museu Comarcal de la Garrotxa. Amb el suport de: Generalitat de Catalunya, Diputació de Girona, Comitè Nacional espanyol de l'ICOM i la Comissió espanyola de cooperació amb l'UNESCO.

l'existència del qual era coneguda, i també ho eren les seves directrius principals, que foren comentades pel mateix Eduard Carbonell, director general del Patrimoni Cultural, durant la inauguració de les jornades. Però la majoria dels assistents desconeixia com era redactat.

Ara sabem que aquest text no incideix pràcticament gens en la problemàtica dels museus locals i comarcals, sinó que s'ocupa sobretot dels museus de la capital i de llur organització en els Museus Nacionals de Catalunya.

Per tant el primer Congrés Català de Museus Locals i Comarcals no ha estat gens superflu. I en caldran més perquè aquests museus puguin fer sentir la seva veu amb la força que els correspon.

En definitiva, pensem nosaltres, els grans museus de Barcelona, diguem-ne nacionals o no, són l'aparador de Catalunya i també la porta d'entrada al seu coneixent per als estranys. La complexitat, la trama del país, el pòsit de tantes generacions de civilització mediterrània i plural només es perceptible en detall tenint en compte tot el territori i els seus museus locals i comarcals. D'aquests surten també els passos més innovadors i les iniciatives més afortunades. Aquest congrés n'ha estat una mostra ben reeixida.

NARCÍS SOLER i MASFERRER